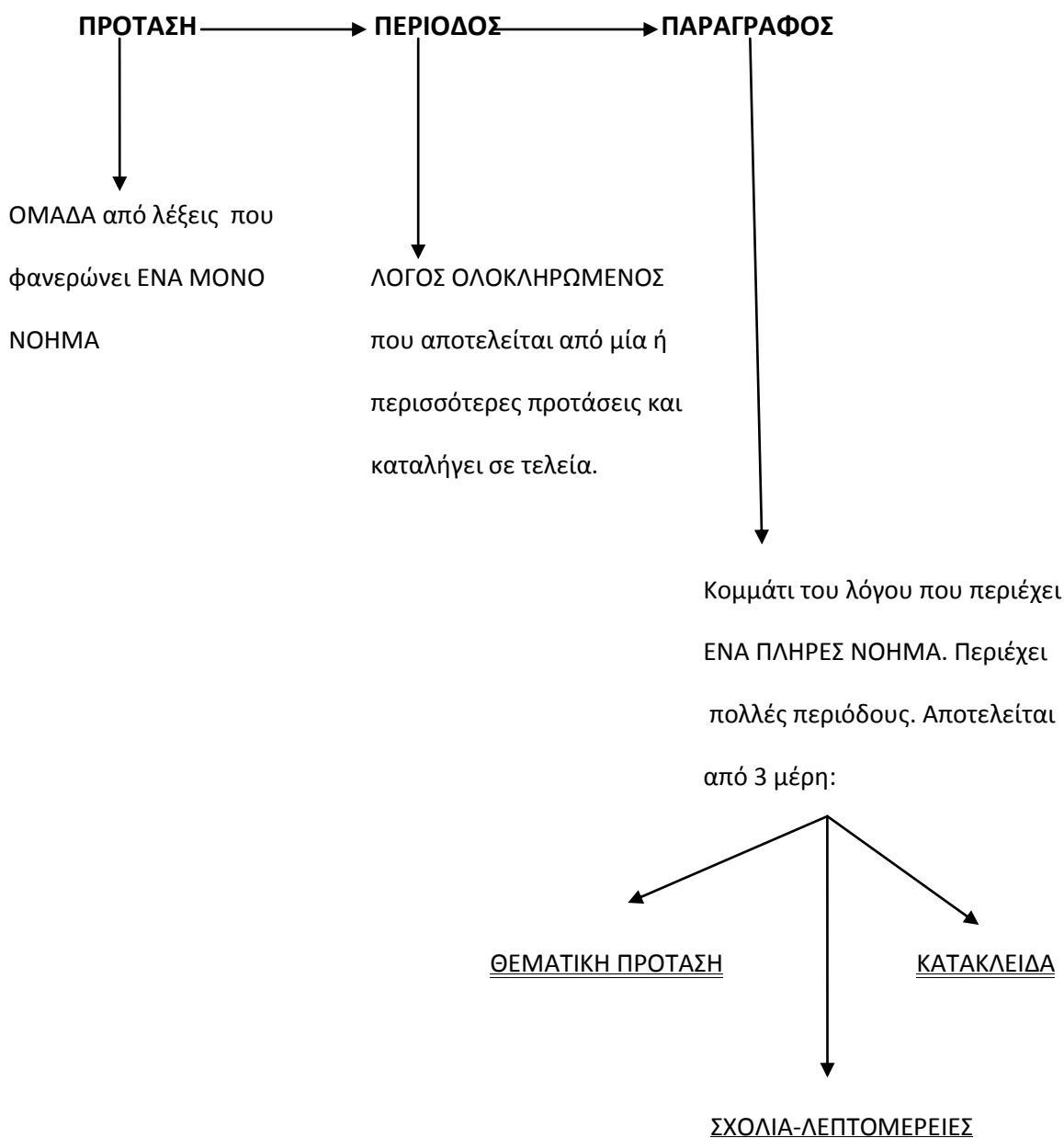

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ-ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ (ΘΕΩΡΙΑ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ)

Θεματική περίοδος: Είναι η φράση¹ της παραγράφου όπου παρουσιάζεται η κύρια ιδέα της παραγράφου. Διαβάζοντάς την δηλαδή, καταλαβαίνουμε για ποιο πράγμα μιλάει η παράγραφος.

Σχόλια- Λεπτομέρειες: Αυτά καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της παραγράφου. Αναλύουν, υποστηρίζουν και δικαιολογούν τη θεματική περίοδο.

Κατακλείδα: Με αυτή τελειώνει η παράγραφος. Λειτουργεί σαν συμπέρασμα και τονίζει την κύρια ιδέα της παραγράφου.

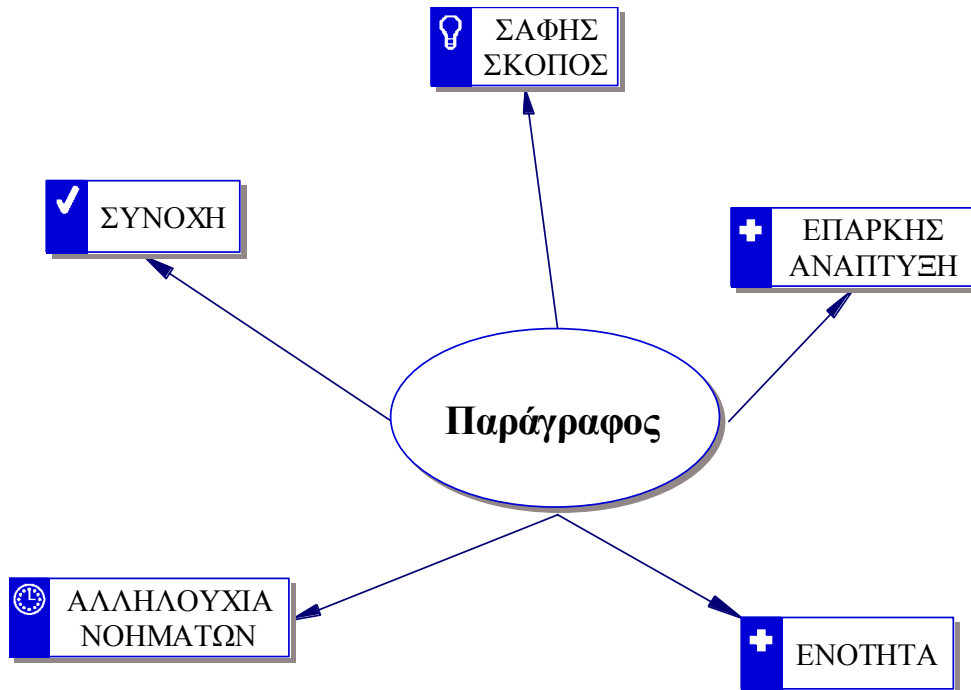
1. Η φράση μπορεί να είναι : 1)Πρόταση 2)περίοδος 3)σύνολο λέξεων.

ΠΛΑΓΙΟΤΙΤΛΟΣ

Αφού σε κάθε παράγραφο αναπτύσσεται και ένα νόημα , μπορούμε να το βρούμε ,να το διατυπώσουμε με πολύ λίγες λέξεις και να το σημειώσουμε στο πλάι της ως πλαγιότιτλο.

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΚΑΛΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Σε μία καλή παράγραφο πρέπει να υπάρχει:

ΣΑΦΗΣ ΣΚΟΠΟΣ: Να έχει ξεκαθαρίσει αυτός που την γράφει τι ακριβώς θα γράψει και να διαμορφώσει τη θεματική περίοδο ανάλογα με το σκοπό που βάζει.

ΕΠΑΡΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Η ιδέα που εκφράζεται με τη θεματική περίοδο πρέπει να αναπτυχθεί και να υποστηριχθεί με εξηγήσεις, παραδείγματα ,συγκρίσεις κ.ά.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Αυτά που γράφουμε πρέπει να έχουν άμεση σχέση με την κύρια ιδέα της παραγράφου. Δεν πρέπει να γράφουμε άσχετα πράγματα.

ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΝΟΗΜΑΤΩΝ: Αυτά που γράφουμε πρέπει να διαδέχονται ομαλά το ένα το άλλο.

ΣΥΝΟΧΗ: Τα νοήματα να όχι μόνο να γράφονται με μία λογική σειρά αλλά και να συνδέονται μεταξύ τους ώστε να μη δημιουργούν δυσκολίες στον αναγνώστη.

Η συνοχή επιτυγχάνεται με τους παρακάτω τρόπους:

Α. Επανάληψη λέξης, φράσης ή πρότασης.

Β. Αντικατάσταση (αντικαθιστούμε μια λέξη ή μια φράση με μία άλλη που μιλάει για το ίδιο πράγμα)

Γ. Αντωνυμίες

Δ. Σύνδεση των προτάσεων της παραγράφου με συνδέσμους ή επιρρήματα (κειμενικοί δείκτες)

Παράγραφος (συνέχεια).

Η σύνδεση των προτάσεων μιας παραγράφου , αλλά και των παραγράφων μεταξύ τους γίνεται με λέξεις ή φράσεις που λέγονται συνδετικές και δηλώνουν :

- ⊗ **Αντίθεση** (εξάλλου, όμως, ενώ ,αν και ωστόσο κ.ά)
- ⊗ **Συμπέρασμα** (έτσι λοιπόν, επομένως, ώστε, άρα .με αποτέλεσμα κ.ά)
- ⊗ **Επεξήγηση** (δηλαδή ,με άλλα λόγια κ.ά)
- ⊗ **Χρόνο** (μετά ,ύστερα, αργότερα, στη συνέχεια, κ.ά)
- ⊗ **Αιτία** (επειδή, εξαιτίας, εφόσον κ,ά)
- ⊗ **Προσθήκη** (επίσης, επιπλέον, ακόμη κ.ά)
- ⊗ **Απαρίθμηση** (πρώτον, δεύτερον, κατ' αρχάς, πρώτα απ' όλα κ.ά)
- ⊗ **Γενίκευση** (συνήθως, τις περισσότερες φορές κ.ά)

Εργασίες.

Στις παρακάτω παραγράφους, να βρεις τα δομικά στοιχεία κάθε μιας.

Ο γέρο- Μανόλης είναι ένας θησαυρός. Όχι πως έχει πλούτη κι ασημικά. Όλο κι όλο το βιος του δεν είναι άλλο από ένα καλυβόσπιτο χαμηλά κάτω στο μεγάλο ποτάμι κι ένα περιβολάκι δίπλα, περιτριγυρισμένο με δέντρα και σπαρμένο την άνοιξη με φασόλια, καλαμπόκι και ζαρζαβατικά. Τίποτ' άλλο. Μα τα πλούτη του βρίσκονται αλλού. Πρώτα απ' όλα στην καλή του καρδιά. Έπειτα , στις αμέτρητες ιστορίες που έχει αποθησαυρίσει στο ασπρόμαυρο κεφάλι του και που τόσο όμορφα ξέρει να διηγείται. Ιστορίες και περιστατικά αληθινά , που ο ίδιος έζησε και άλλα που άκουσε απ' άλλους , πιο παλιούς απ' αυτόν. Γι αυτές λοιπόν τις δύο καλοσύνες του όλοι τον αγαπούν στο χωριό και πάντα αποζητούν την πολύτιμη συντροφιά του.

Στον κυρ Στέφανο το χρωστούσαν το γεγονός πως ξεκίνησαν για τούτη την πολυήμερη εκδρομή. Αυτός ο καλός άνθρωπος , όταν γύρισε από το δάσος , έδωσε το λόγο του στους γονείς των παιδιών πως θα πάει μαζί με τα παιδιά. Είπε πως θα τα προσέχει εκεί που βρίσκονται , πως θα τους κάνει όσες ευκολίες μπορεί και θα τους φέρνει νέα τους συχνά όταν θα κατεβαίνει στην πόλη. Έτσι κατάφερε να πείσει τους γονείς τους , οι οποίοι επέτρεψαν τελικά στα παιδιά να ξεκινήσουν τελικά την πολυπόθητη εκδρομή τους.

Ο υπολογιστής σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει το δάσκαλο και το βιβλίο. Ο δάσκαλος παίζει σπουδαίο ρόλο , ιδιαίτερα στις μικρές ηλικίες. Χρησιμοποιεί ως κύριο εργαλείο το λόγο , που κινητοποιεί τη φαντασία των μαθητών. Επίσης ο ρόλος του βιβλίου είναι σημαντικός. Εκεί μπορεί να ανατρέξει ο μαθητής κάθε στιγμή. Μεταφέρεται και ξεφυλλίζεται εύκολα. Όμως, πιστεύουμε ότι η χρήση των Η/Υ μπορεί να βοηθήσει το έργο του δασκάλου και να συμπληρώσει τη λειτουργία του βιβλίου. Ενώ ο δάσκαλος με το λόγο του κινητοποιεί τη φαντασία, το εκπαιδευτικό λογισμικό δρα συμπληρωματικά κινητοποιώντας τις αισθήσεις. Ο μαθητής συμμετέχει στη μάθηση και ο εκπαιδευτικός γίνεται σύμβουλος και συνεργάτης του μαθητή. Έτσι οι Η/Υ συμπληρώνουν και βοηθούν το έργο του δασκάλου.

2. Γράψε δύο παραγράφους με βάση την παρακάτω θεματική πρόταση και την παρακάτω κατακλείδα.

❖ Θεματική πρόταση: Η Συνεργασία μου με τα μέλη της ομάδας μου, εξασφαλίζει πάντα θετικά αποτελέσματα.
Λεπτομέρειες.....
.....
.....
Κατακλείδα.....
.....

❖ Θεμ. πρότ.
Λεπτομ.
Κατακλ. Τελικά μπορεί ο καθένας μας μπορεί να κάνει πολλά πράγματα προκειμένου να εξαλειφθεί το φαινόμενο της πείνας στον πλανήτη μας. (ή κλιματική αλλαγή)